

práce *O mluvním vývoji dítěte* (1948), *Fonetická studie o dětské řeči* (1948), *Druhá fonetická studie o dětské řeči* (1959) a mnohé články vydané v domácích odborných periodících, ale především zahraničních, díky nimž profesor Karel Ohnesorg získal nebývalý věhlas. Několikrát dokonce přednášel ve Vídni v Internationale Vereinigung für Biophonetik.

Vedle vědecké činnosti je také potřeba vyzdvihnout Ohnesorgovu pedagogickou a popularizační činnost, neboť pod jeho dohledem bylo vyškoleno několik tisíc logopedických asistentů v rámci celostátní logo-

pedické akce a na JAMU se staral o mluvní výchovu mladých herců. Stejně tak spolupracoval s brněnskými divadelními scénami a dlouhá léta školil v oblasti české ortoepie zaměstnance brněnského rozhlasu.²

Petr Dytrt

2 V textu byly převzaty některé informace z článku prof. L. Bartoše: „K šedesátinám profesora K. Ohnesorga“, *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. A, Řada jazykovědná*. 1966, roč. 15, č. A14, s. 7–12.

K nedožitým 80. narozeninám Jiřího Fukače

15. ledna 2016 si připomínáme nedožitě životní jubileum osmdesáti let PhDr. Jiřího Fukače, CSc., profesora Ústavu hudební vědy Filozofické fakulty Masarykovy univerzity a jednoho z vůdčích představitelů české muzikologie.

Jiří Fukač odešel od své práce nedlouho před dovršením 67 let (zemřel 22. listopadu 2002), víc než rok pronásledován těžkou nemocí. Je obdivuhodné, co během svého života ve svém oboru od dob studií hudební vědy na brněnské univerzitě dokázal (promoval v roce 1959 s diplomovou prací *Křivonický hudební inventář*).

Mimořádná schopnost absorpce podnětů, vynikající paměť a formulační dar dovozovaly Fukačovi myslet v takřka celém rozsahu muzikologie. Orientoval se ve všech jejích disciplínách, i když těžištěm jeho zájmů a potenci byla hudební historiografie úzce propojená s hudební sociologií a hlavně estetikou (včetně sémiotiky, teorie komunikace atp.). V metodologii se hlásil k tradicím středoevropské, zejména německé muzikologie.

V letech tzv. normalizace mu bylo znemožněno přednášet a cestovat, stal se

vědeckým pracovníkem Kabinetu pro hudební lexikografii při Filozofické fakultě, kde se aktivně redakčně a autorsky podílel na přípravě *Slovníku české hudební kultury*, jednoho z vrcholných vědeckých projektů české muzikologie vůbec. Po roce 1990 byl ustaven vedoucím úměnovědné katedry, po jejím rozdělení vedoucím Ústavu hudební vědy až do roku 1998, kdy se stal prorektorem Masarykovy univerzity (do roku 2001).

Ve svém oboru publikoval Jiří Fukač 11 knižních monografií a učebnic (jeho spis

Pojmosloví hudební komunikace byl vydán v řadě evropských zemí) a asi 250 odborných studií doma i v cizině. Přednášel na řadě zahraničních univerzit a v roce 1993 byl hostujícím profesorem vídeňské univerzity. Za svoji práci získal Fukač mnoho ocenění, jmenujme alespoň *Cenu Adalberta Stiftera za rozvoj česko-německých vztahů* a jmenování *členem-korespondentem Ruské akademie věd ve Vídni*.

Fukač byl osobností, která byla svým osobním osudem i vědeckou prací jakousi ilustrací složitého vývojového oblouku druhé poloviny minulého století. Dozrál ve vzhlednou postavu brněnské muzikologické školy, jež se prodlením let vyprofilovala jako organický pendant muzikologie pražské. Byl osobností, která usilovala chápat muzikologii jako smysluplný a vůči obec-

nějším fenoménům („umění“, „hudba“, „hudební život“, „hudební kultura“ atp.) operativní poznávací a formující nástroj; osobností, která takto dokázala spojovat striktní vědecké, badatelské zaměření se službou hudebnímu životu (to v podobě rozsáhlých aktivit koncepčních, organizačních, zpravodajských, kritických apod.); osobností, která disponovala nejenom mimořádnou pracovitostí a výkonností, ale též velkou tvůrčí silou a schopností dotahovat věci až do realizace v podobě publikačního výstupu nebo vytvoření nové struktury organizační; osobností, která velmi výrazně reprezentovala českou muzikologii vůči muzikologii zahraniční a dokázala se prosadit v tomto širším kontextu, což přinášelo prospěch celé české hudební vědě.

Petr Macek

Třicáté výročí úmrtí docenta Radko Martina Perničky (25. 3. 1922 – 11. 2. 1986)

V těchto dnech mohla moravská obec archeologická, i celá veřejnost tehdejší Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Brně, vzpomenout 30. výročí úmrtí docenta PhDr. Radko Martina Perničky, CSc.

Radko Martin Pernička (říkalo se mu Martin) byl poněkud rozporuplnou osobností. Pocházel z rodiny vysokého brněnského úředníka. V souvislosti s totálním nasazením v době Protektorátu a pod vlivem historického vývoje za druhé světové války, se vzdor svému tradicionalistickému „měšťanskému“ vychování přiklonil k marxistické ideologii a vstoupil do KSČ.

Po válce vystudoval v semináři profesora Gabriela Hejzlara klasickou archeologii a dějiny umění a stal se Hejzlarovým asistentem. Brzy ale jejich vzájemný vztah ochladl, a tak Martin přivítal možnost, že mohl roku 1955 přejít na katedru prehistorie, kterou tehdy již, po právě do penze

